

COMMISSIE BESTUUR EN MIDDELEN UIT PROVINCIALE STATEN

Secretariaat: statengriffie
Referentie: L.C.A.W. Graafhuis
Telefoon: 030-2582770

Aan: de leden van provinciale staten van Utrecht

CC: gedeputeerde staten van Utrecht

Utrecht, 7 juni 2004

Onderwerp: Advies inzake de jaarrekening 2003

Geachte dames en heren,

Ingevolge het besluit van de staten van 3 februari 1999 hebben wij de taak u van advies te dienen over de provinciale jaarstukken, zoals die door gedeputeerde staten zijn overgelegd. Ons advies, voorbereid door de subcommissie voor onderzoek van de jaarrekening 2003 uit ons midden (verder aan te halen als subcommissie), treft u hieronder aan. De leden van de subcommissie zijn: mw. ir. A.A. Swets (CDA, voorzitter), H. Hooijer (VVD), A.J. van Bokkem (PvdA), drs. B. Nugteren (GL), drs. J.H. Gaaikema (D66), mw. A. Jonkers-Cornelisse (SP), mr. J.J.J. Streefland (CU), M.F. van Leeuwen (SGP) en G.M. Putters (LPF).

1. Verantwoording

In de subcommissie zijn de volgende stukken aan de orde geweest:

- de Jaarrekening 2003 van 27 april 2004
- het controlerapport van KPMG van 19 mei 2004
- de reactie van 25 mei 2004 van gedeputeerde staten op dat rapport.

De subcommissie is tweemaal in vergadering bijeen geweest. In haar eerste vergadering op 10 mei j.l. heeft de subcommissie zich in haar algemeenheid gebogen over de te volgen procedure, om tijdig een advies aan uw staten te kunnen uitbrengen.

In haar tweede vergadering op 2 juni j.l. heeft de subcommissie uitgebreid over de hiervoor genoemde stukken gesproken, alsmede over de door gedeputeerde staten schriftelijk gegeven antwoorden op de door de subcommissie gestelde 52 vragen. In deze tweede vergadering is de subcommissie een nadere toelichting gegeven op de jaarstukken en zijn gestelde nadere vragen tot tevredenheid van de subcommissie beantwoord.

Tevens heeft in deze tweede vergadering de subcommissie gesproken met de heren drs. F.J.R. Douglas RA en D. Koudijs RA van KPMG Accountants. Zij gaven - vanuit hun eigen verantwoordelijkheid - een toelichting en beantwoordden tal van specifieke vragen in relatie tot de door hen gedane aanbevelingen.

Terugkijkend op de gevolgde procedure is de subcommissie van oordeel dat deze tot tevredenheid stemt, zeker daar waar het gaat om de snelle en adequate wijze van beantwoording van de door de leden van de subcommissie schriftelijk gestelde vragen.

De genoemde stukken, de gegeven antwoorden op de gestelde vragen en de nader gegeven toelichtingen in de vergadering van 2 juni j.l., brengen ons tot de hierna vermelde bevindingen.

2. Bevindingen

Algemeen

Allereerst is het verheugend te kunnen vaststellen, dat de jaarstukken een positief beeld laten zien. Positiever dan ooit gezien het (uitzonderlijk groot) voordelig saldo van € 308,9 miljoen, voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van de aandelen REMU NV en de definitieve afwikkeling van de garanties UNA.

Voorts stemt tot tevredenheid de constatering van de accountant dat gedurende 2003 de kwaliteit van de financieel registrerende en controlling functie binnen de organisatie verder is gegroeid ten opzichte van het jaar daarvoor. Een en ander vindt zijn oorzaak in de verdere uitvoering van het Actieplan Financieel Beheer.

Dat niet alle vorig jaar genoemde zaken prioriteit konden krijgen is te betreuren, maar op zich te billijken vanwege de benodigde prioriteit die moest worden gegeven aan de vervanging van het administratieve softwaresysteem Eagle door CODA.

Wij gaan er overigens vanuit dat de belangrijkste aanbevelingen van de accountant door het college van GS worden overgenomen en een concrete plaats krijgen in het aangekondigde "Actieplan financieel beheer, deel 2". Agendering van dit plan zien wij graag tegemoet in de vergadering van de commissie BEM op 13 september a.s.

In het onderstaande stellen wij eerst een drietal ontwikkelingen aan de orde. Vervolgens staan wij stil bij een aantal specifieke punten, die aandacht behoeven in relatie tot de jaarcyclus.

Ontwikkelingen:

Duaal stelsel

Vorig jaar hebben wij nadrukkelijk gevraagd de staten bij de opstelling van de jaarcyclusdocumenten zodanig te faciliteren, dat de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende functie door de staten adequaat kunnen worden uitgevoerd. Wij denken dat, ondanks de inmiddels gemaakte vorderingen terzake, verdere verbeteringen mogelijk en noodzakelijk zijn. Met name daar waar het gaat om het meetbaar c.q. toetsbaar maken van de te bereiken maatschappelijke effecten en daarbij behorende doelstellingen hebben wij samen met u een proces doorlopen om de beleidsterreinen van concrete indicatoren te voorzien. Wij gaan ervan uit dat de resultaten van deze exercitie zijn terug te vinden in de begroting voor 2005.

Invoering Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Tot onze tevredenheid hebben wij geconstateerd dat de begroting 2004 al grotendeels conform het BBV is opgesteld. Wij gaan ervan uit dat in 2005 deze ontwikkeling verder

wordt doorgezet en hechten eraan, dat ook de jaarrekening 2004 tijdig conform het BBV wordt opgemaakt.

Wij hebben er kennis van genomen dat door vorenstaande aanpassing het niet meer mogelijk zal zijn direct (dat wil zeggen buiten de rekening van baten en lasten om) te onttrekken van of toe te voegen aan de reserves. Reserves kunnen alleen muteren uit het jaarresultaat of door een onderlinge herschikking. Wij zijn van mening dat een en ander de transparantie van komende jaarrekeningen ten goede komt.

Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten

Wij hebben uit verschillende signalen in den lande moeten vaststellen, dat de invoering van genoemd besluit afhankelijk is van de uitkomsten van de discussie over de reikwijdte de rechtmatigheidstoetsing en de wijze van rapportering. Deze discussie is nog niet voldoende uitgekristalliseerd. Wij dringen er desondanks op aan dat gedeputeerde staten, zover als mogelijk is, overeenkomstig genoemd besluit handelen en een plan van aanpak aan de statencommissie BEM aanbieden voor bespreking in de vergadering van 13 september a.s.

Aandachtspunten:

Reserve nog te verrichten activiteiten

In weerwil van ons eerder ingenomen standpunt om de reserve nog te verrichten activiteiten verder terug te dringen, hebben wij moeten constateren dat over het jaar 2003 de omvang van deze reserve weer is gestegen. Wij dringen er bij gedeputeerde staten op aan, dit najaar een plan van aanpak te presenteren op welke wijze invulling gegeven kan worden aan onze uitdrukkelijke wens tot vermindering van deze reserve.

Juridische control

Reeds een aantal jaren is de borging van een goede juridische control bij de diensten een belangrijk aandachtspunt. Ook vorig jaar hebben wij dit – mede op basis van de aanbevelingen van de accountant – indringend in ons advies aan de orde gesteld. Wij moeten helaas vaststellen, dat er vorig jaar onvoldoende concrete resultaten zijn geboekt naar aanleiding van ons verzoek om op korte termijn adequate maatregelen terzake te treffen. Wel hebben wij tijdens de vergadering van 2 juni j.l. begrepen dat in 2004 diverse acties in gang zijn gezet.

Wij verzoeken gedeputeerde staten nu dringend zodanige prioriteiten te stellen, dat de juridische functie met een bijbehorend risicomangement dit jaar geheel op orde zal zijn gebracht. Wij verzoeken gedeputeerde staten ons een rapportage over de genomen stappen en de bereikte resultaten aan het eind van het jaar (of begin volgend jaar) te doen toekomen.

Voorcalculatie en tariefstelling

Vorig jaar hebben wij u verzocht informatie te geven, wat de mogelijke beletselen zijn of wel de voor- en nadelen voor het uniform hanteren van de methodiek van voorcalculatie. Wij gaven toen aan het op prijs te stellen voor de begroting voor 2004 een reactie van u te mogen ontvangen.

Tot op heden heeft ons de gevraagde informatie niet bereikt. Wij verzoeken gedeputeerde staten nu dringend op korte termijn de gevraagde informatie te verschaffen met daarin mede

begrepen een afgewogen oordeel over de voor- en nadelen van het uniform hanteren van de methodiek van voorcalculatie en gefundeerd aan te geven welke methode de voorkeur geniet.

Urenverantwoording

De urenverantwoording is al jaar in, jaar uit aanleiding voor de accountant aanbevelingen te doen. Mede als reactie daarop zijn wij van oordeel dat urenverantwoording noodzakelijk is voor de toerekening van kosten en om te dienen als managementinstrument. Wij zijn echter ook van mening dat de urenverantwoording eenvoudig moet worden gehouden en niet te detaillistisch moet worden opgetuigd. Dit mede om het draagvlak voor de urenverantwoording en de bruikbaarheid ervan te vergroten. Wij verzoeken u deze benadering te volgen.

Service level agreement

Met betrekking tot de door de accountant gedane aanbeveling service level agreements te sluiten, zijn wij van oordeel dat dit instrument goed is om de onderlinge afspraken vast te leggen en aan eventueel bestaande onduidelijkheden een eind te maken. Evenals bij het instrument van de urenverantwoording zijn wij ook over dit instrument van mening dat het niet te detaillistisch dient te worden aangepakt, wil het hanteerbaar zijn in de praktijk.

3. Verantwoording in de functionele commissies

Met de beleidstaakformulieren in de jaarrekening leggen gedeputeerde staten, ter afsluiting van de jaarcyclus, verantwoording af over de uitvoering van het beleid en over het beheer. De bespreking ervan vindt plaats in de functionele commissies met de betrokken portefeuillehouders.

Over het in de functionele commissies besprokene over deze verantwoording zult u tijdig voor de statenvergadering van 28 juni a.s. worden geïnformeerd.

4. Advies

Het vorenstaande geeft ons aanleiding om u voor te stellen:

- a. de jaarrekening 2003 voor zover het betreft de bladzijden 11 t/m 85 en de bijlagen 1 t/m 13 vast te stellen;
- b. de jaarrekening 2003 voor het overige voor kennisgeving aan te nemen;
- c. het college te verzoeken met betrekking tot de in dit advies onder 2 naar voren gebrachte punten actie te ondernemen, dan wel aandacht te (doen) besteden
- d. het college te verzoeken met betrekking tot de aandachtspunten en toezeggingen in het (verzamelde) commissie-advies bij het statenvoorstel “Jaarrekening/Jaarverslag tevens afrekenvoorstel 2003” actie te ondernemen, dan wel aandacht te (doen) besteden.

Hoogachtend,
De commissie Bestuur en Middelen

Drs. W. J. Bos
voorzitter

L.C.A.W. Graafhuis
adjunct-griffier